

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

 CZV neprané 25 kg.....	4,02 Kč/kg
 OOC neprané 25 kg	5,10 Kč/kg
 Spotřebitelské ceny	12,12 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství

Česká republika

Během uplynulého čtrnáctidenního období nenastala na domácím trhu brambor žádná výrazná změna. Faktem je, že jak farmářské, tak i obchodní kategorie cen pokračovaly ve vzestupném trendu, i když se už jednalo pouze o haléřové posuny. Naopak ceny spotřebitelské obrátily kurz a poprvé po několikaměsíčním období poklesly. Zdá se tedy, že ceny v tomto jarním období našly prozatím svůj strop. Většina farmářů i obchodníků se snaží ceny fixovat a garantovat tak stabilitu pro odběratele. Producenti postupně doprodávají svoje zásoby, to se projevilo na úbytku nabízené palety odrůd. Někteří už připravují místo na rané brambory, které tradičně zahajují novou sezónu v Polabí a na jihu Moravy.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 17. a 18. týdnu roku 2010 takto:

CZV konzumních brambor 4,02 Kč/kg
(proti 16. týdnu 2010 vzestup o 0,11 Kč/kg)

OOO konzumních brambor 5,10 Kč/kg
(proti 16. týdnu 2010 vzestup o 0,03 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,80 do 6,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla jednoznačně Adéla, pak Laura, Dali a Princes s cenami nejčastěji mezi 3,00 až 5,00 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOO) v rozsahu 3,20 – 8,00 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Adéla, Marabel a Princes.

Spotřebitelské ceny se v 18. týdnu 2010 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 12,12 Kč/kg, tedy klesly o 0,35 Kč/kg proti minulé hodnotě.

V uplynulém období se CZV proti 18. týdnu 2009 tentokrát snížily o 0,03 Kč/kg, ceny obchodníků OOC

se meziročně mírně snížily o 0,28 Kč/kg. SC v tomto období ovšem stouply o 0,91 Kč/kg.

Evropská unie

Asociace evropských zpracovatelů brambor, ve zkratce EUPPA, mění svůj název v souvislosti s používáním francouzského názvu a zkratka se mění na UEITP (Union européenne des industries de transformation de pomme de terre). Na zasedání v Bruselu byl prezidentem asociace zvolen Kees Meijer společně se členy Evropského Parlamentu a dalšími členy Evropské Komise. Asociace vznikla v roce 1962 a stal se z ní významný hráč na trhu s objemem kolem 12 mil. t brambor (20 % veškeré úrody brambor v zemích EU).

Velká Británie dosáhla v červenci 2009 exportního rekordu v oblasti vařených a mražených brambor. Jejich kotace dosahovaly loni v červencových týdnech hodnot až 850 EUR/t. Ovšem během srpna se kotace vrátila na obvyklou hodnotu pod 700 EUR/t a dále klesala, takže na konci září 2009 už byl týdenní průměr kotací těsně nad 600 EUR/t. Měsíční export se tak ustálil na objemu 250 tis. t. Ke 31.10. 2009 registrovala Británie export v objemu 2,951 mil. t komodity za posledních 12 měsíců.

Francie vyexpedovala v listopadu 2009 celkem 158,96 tis. t konzumních a škrobových brambor. Největší díl exportu putoval do Španělska (47,95 tis. t komodity), dále do Itálie (31,338 tis. t brambor) a konečně do Belgie 21,52 tis. t.

Finsko zaznamenalo za rok 2009 rekordní úrodu brambor, která dosáhla hodnoty 452 tis. t (souhrn konzum a sadba). K 15.10. 2009 bylo naskladněno 225 tis. t, o 18% více, než předchozí sezónu, ovšem spotřeba tento náskok vyrovnala - 132 tis. t komodity k 15. 1. 2010.

TIS^{ČR} SZIF

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2009

Období zjištění ceny 18. týden 2010

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	5,00	3,89	-0,04
DALI	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,50	4,90	-0,07
GALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,90	5,50	4,13	0,70
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	6,00	3,75	0,13
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	4,00	3,40	-0,10
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	4,50	3,58	0,00
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	4,50	3,97	-0,11
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	4,30	0,52
SATINA	BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,90	4,95	1,17
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	4,05	0,18
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	18,00	13,02	0,00

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2009

Období zjištění ceny 18. týden 2010

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	7,00	5,24	0,05
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,70	4,90	4,80	-0,10
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,50	4,60	4,55	0,12
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,20	5,30	5,26	-
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,80	7,50	6,13	0,20
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	5,00	4,52	0,00
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	8,00	5,43	-0,33
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	8,00	4,98	0,00
MARENA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	5,00	4,55	-0,02
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,60	6,30	4,71	-0,01
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,30	6,20	5,25	0,07
ROSARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,80	5,50	5,20	0,43
SOLARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,20	5,00	4,73	0,00
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	8,00	5,08	0,02
Nové	B	neprané	pytel 15/25 kg	10,00	20,90	15,32	0,65
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	10,00	21,00	15,21	0,14

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích, u Nových brambor je velikost balení 15-25 kg. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	9.	11,28	10,99	10,43	11,58	11,03	11,37	11,23	10,07	11,13	11,21	11,07	11,17	10,91	9,77	10,94
	11.	11,27	11,44	10,44	11,25	11,32	11,56	11,40	9,99	11,29	11,21	11,24	11,91	11,49	10,09	11,13
	14.	13,65	12,80	11,62	12,30	13,82	12,16	13,62	11,16	12,33	12,63	13,53	12,51	12,50	10,60	12,52
	16.	12,78	12,72	11,12	12,14	13,98	12,27	13,78	11,16	12,33	12,51	13,50	13,23	12,73	10,31	12,47
	18.	12,85	12,19	11,68	11,70	12,46	12,27	12,21	10,36	11,83	12,36	12,70	12,95	13,73	10,35	12,12

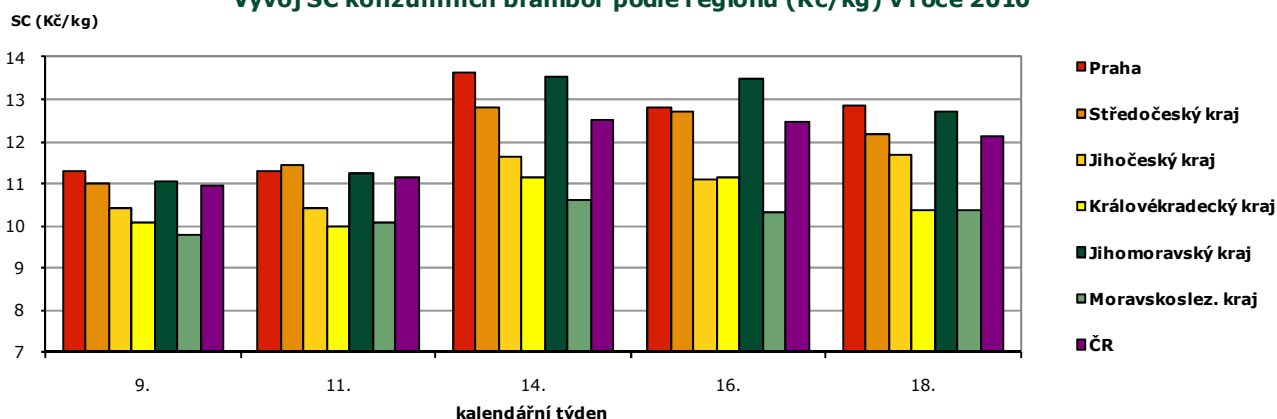
Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2009/2010	2008/2009	2009/2010	2008/2009
10. týden 10	3,81	3,79	4,86	5,05
12. týden 10	3,76	4,13	4,97	5,37
14. týden 10	3,79	4,10	4,97	5,42
16. týden 10	3,91	4,05	5,07	5,43
18. týden 10	4,02	4,05	5,10	5,38

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg) v roce 2010

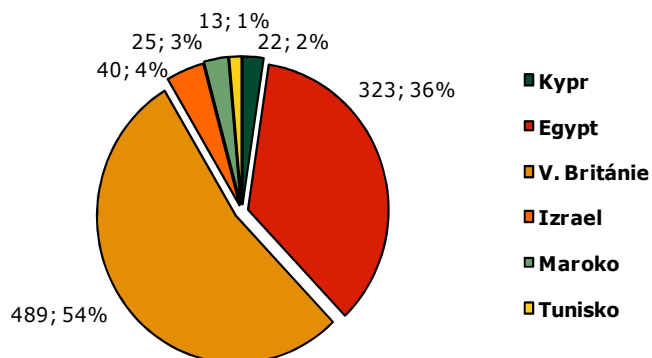
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – dovoz raných a konzumních brambor v období III 2010

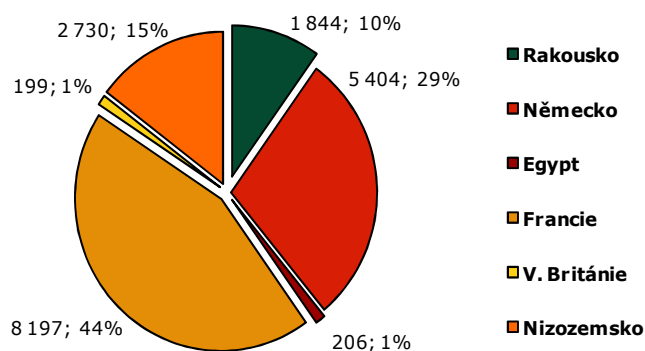
V březnu 2010 bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ dovezeno celkem 919,5 t raných brambor (KN 0701 9050). Z tohoto objemu byl největší díl (489 t; 54 %) dovezen z Británie. Druhá pozice připadla Egyptu, odkud pocházela větší třetina dovozu (323 t; 36 %). Pomyslný bronz náleží Izraeli se 40 t brambor. Více viz níže.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení importu konzumních brambor (KN 0701 9090) v březnu 2010. Jasný prim zde zaujímá Francie, odkud putovala téměř polovina dovozu (44 %; 8 197 t komodity). Druhá pozice připadá Německu (5 404 t; 29 %), a třetí Nizozemí (2 730 t; 15 %). Podrobnější informace o rozložení exportu v tomto období uvádí graf níže.

Dovoz raných brambor (KN 0701 9050) v období III-2010 (tuny;%); dovoz celkem 919,5 t

Dovoz konzumních brambor (KN 0701 9090) v období III-2010 (tuny;%); dovoz celkem: 18 672 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2009/10

SKK/kg; EUR/100 kg

Období/odrůda	AGRIA	MARABEL	Min. cena ^A	Brambory celk. € /100 kg*	Max. cena ^A
6. týden 10	14,89	14,38	10,00	13,34	20,17
7. týden 10	14,87	-	10,00	13,17	20,92
8. týden 10	15,29	14,43	10,00	13,64	20,92
9. týden 10	15,40	14,43	10,00	13,86	26,55
10. týden 10	15,52	14,27	10,00	14,00	20,92
11. týden 10	16,12	14,99	8,00	14,16	20,92
12. týden 10	17,43	15,00	8,00	14,38	21,00
13. týden 10	15,09	15,01	8,00	12,96	20,92

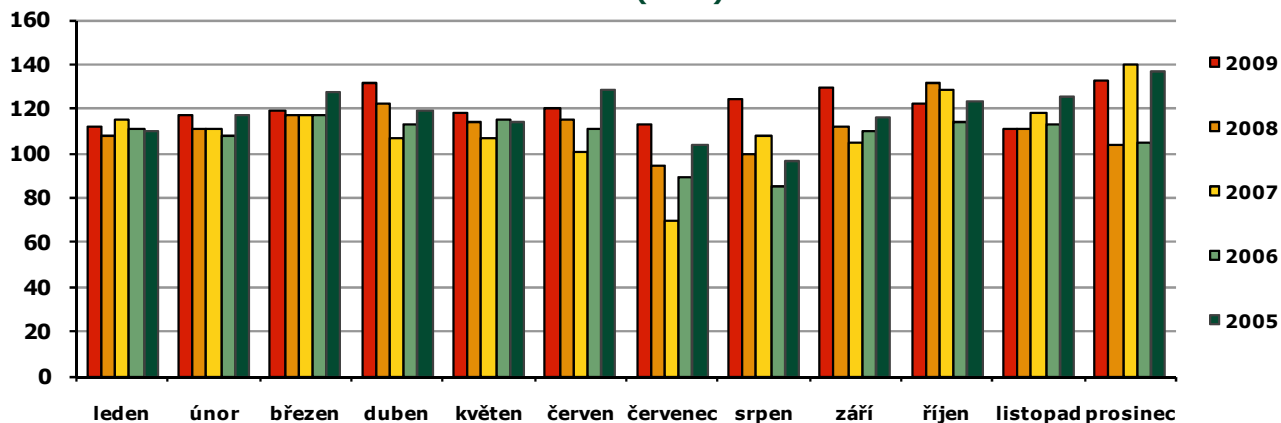
Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem Slovenska na společnou Evropskou měnu; * = od 1.1. 2010 ATIS neuvádí ceny v SKK/kg;

Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Nizozemí

produkce
(tis. t)

Měsíční produkce výrobků z předvařených brambor (tis. t)

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Období/země	Albánie	ČR	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko
8.týden	-	14,25	12,91	11,58	13,93	13,75	42,25	30,10	13,64
9.týden	-	14,17	13,10	11,67	16,32	13,75	42,39	29,96	13,86
10.týden	-	14,31	13,10	11,83	11,95	14,48	42,61	24,89	14,00
11.týden	-	14,38	13,10	12,08	16,92	14,47	42,64	24,91	14,46
12.týden	-	14,77	13,55	12,00	14,62	14,48	42,70	24,98	14,38
13.týden	-	14,78	-	12,13	15,82	15,92	42,72	29,90	12,96
14.týden	-	14,82	-	12,13	14,96	15,92	42,74	30,14	12,04
15.týden	-	14,92	-	-	-	15,92	36,19	24,81	15,66
16.týden	-	15,47	-	-	15,71	-	33,56	29,99	15,02

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;

Pramen: Agricultural Market Information Service for Central and Eastern European Countries- AGRIMIS, Německo; <https://www.agrimis.info>

Polsko

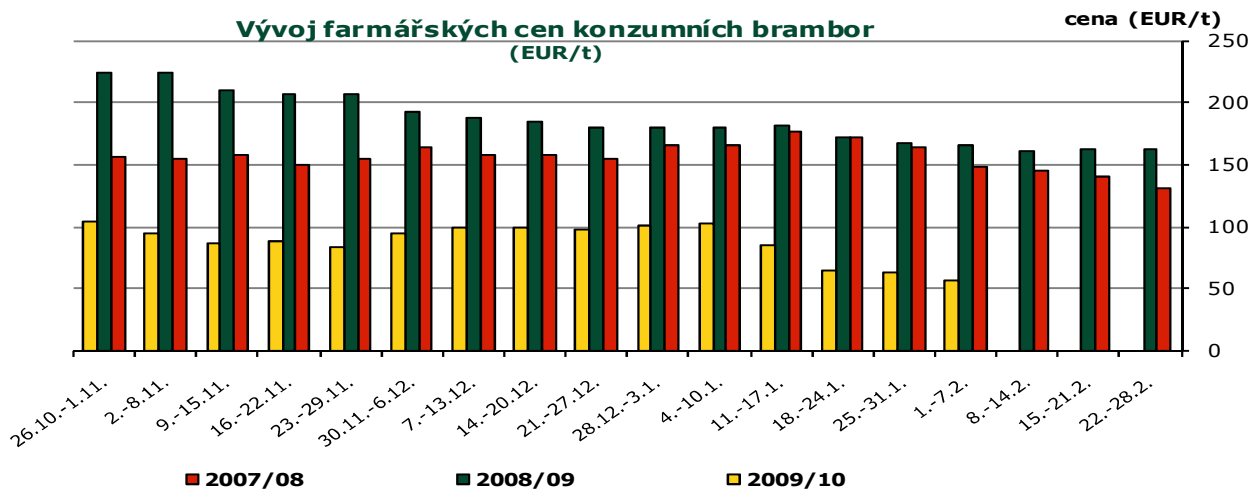
Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 20.4. – 22.4. 2010

PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze 22.4.2010		Lublin 20.4.2010		Poznaň 21.4.2010		Sandomierz 22.4.2010		Zielona Góra 21.4.2010		Rzeszów 22.4.2010	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,80	1,00	0,60	1,00	0,53	0,60	0,50	0,70	0,74	0,80	0,70	0,80
Kon. br. Nové-dov.	2,20	2,85	-	-	2,20	3,00	-	-	-	-	2,50	2,50

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

Španělsko

Pramen: Potato Markets monthly

Maďarsko

Ceny brambor v supermarketech vybraných měst

Nejčastější ceny	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
	17.týden 2010				16.týden 2010			
Condor	-	-	-	-	-	-	-	-
rané brambory	-	-	-	-	-	175	-	-
ostatní	65	-	-	-	-	-	-	-
dovoz Belgie	-	-	-	-	-	-	-	-
dovoz Francie	-	-	-	-	65	-	80	70

Poznámka: uvedené ceny jsou nejčastější spotřebitelské ceny v supermarketech Maďarska; pozn.: „-“ = data nebyla k dispozici;

Pramen: www.akii.hu

Phytophthora infestans: Řešení na dosah

Oxokrotonové kyseliny izolované z houby štavnatky inhibují klíčení spor a růst mycelia *P. infestans*.

Štavnatky (*Hygrophorus* spp.) – houby běžně rostoucí v našich lesích – by mohly být využity v ochraně proti jedné z nejvýznamnějších chorob bramboru – plísni bramborové (*Phytophthora infestans*).

Vědci z Leibnizova institutu biochemie (IPB) v Halle (Saale) objevili ve štavnatkách účinnou látku, která již ve velmi nízkých koncentracích hubí původce choroby. Od této účinné látky patří do skupiny oxokrotonových kyselin si vědci slibují, že by mohla posloužit při vývoji přípravku na ochranu rostlin proti plísni bramborové. Smutné proslulosti se chorobě dostalo kromě jiného kvůli hladomoru, který způsobila v polovině 19. století v Irsku.

I dnes se pěstitelé brambor po celém světě obávají této choroby – třebaže je k dispozici fungicidní ochrana, zejména ve vlhkém a teplém létě může docházet ke ztrátám na výnosech dosahujícím až 20 %.

Dr. Norbert Arnold, vedoucí výzkumu na IPB, měl již před více než deseti lety správný tip. Při mykologické exkurzi zpozoroval, že štavnatky nejsou téměř nikdy napadány a likvidovány patogeny nebo parazity. Proto již tehdy začal se svými kolegy analyzovat jejich obsahové látky. Výsledek byl překvapující – štavnatky produkují velké množství antibiotických látek, které jsou aktivní proti bakteriím a parazitickým houbám.

pokračování na str. 6

Pramen: www.agronavigator.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 16.týden 2010 (od 19.04.2010 do 25.04.2010)

Brambory konzum	Čakovec	Metković	Osiijek	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,00	2,00	2,00	1,62	2,50	2,00	1,00
max.	1,50	2,50	2,30	2,20	3,25	3,00	3,25
průměr	1,25	2,25	2,15	1,94	2,75	2,25	2,19
nové brambory - min.	-	3,00	4,50	3,25	5,00	4,00	3,00
max.	-	4,00	6,80	8,00	7,00	7,00	8,00
průměr	-	3,50	5,67	5,84	6,00	6,00	5,64

Pramen: www.tisup.mps.hr

Phytophthora infestans: Řešení na dosah

Jak IPB oznámil, izolované látky patří do skupiny oxokrotonových kyselin. Ty působí proti houbám z oddělení *Oomycota* (houby vaječné), k nimž je řazena také *Phytophthora*. *Oomycota* jsou přechodnou formou mezi hnědými řasami a houbami, jsou však blíže příbuzné hnědým řasám, což ochranu proti nim ztěžuje. Proti hnědým řasám mohou být fungicidy méně účinné, protože jsou zaměřeny na houbové patogeny. Tak může patogen opakovaně vytvářet rezistenci. Díky oxokrotonovým kyselinám je nyní

dokončení ze str. 5

řešení na dosah. Tyto kyseliny inhibují jak klíčení spor, tak i růst mycelia patogena. To bylo prokázáno nejen v pokusech *in vitro*, ale i na rostlinách. Rostliny s postřikem oxokrotonových kyselin, které byly následně infikovány spory *P. infestans*, nevykázaly žádné příznaky napadení plísní bramborovou.

Příroda disponuje významným potenciálem rostlinolékařsky účinných látek. Je však zapotřebí intenzivní spolupráce vědců mnoha disciplín, aby mohly být tyto účinné látky nalezeny a využity.

Pramen: www.agronavigator.cz

Nová technologie pro ošetření bramborové sadby

Ošetření bramborové sadby fludioxonilem se ukázalo jako značně účinné proti strupovitosti brambor.

Nejnovější technologie ošetření bramborové sadby uvedená na akci British Potato 2009 by mohla pomoci pěstitelům omezit ztráty způsobené strupovitostí brambor (patogen *Streptomyces scabies*).

Mark Bullen ze společnosti Syngenta informoval návštěvníky akce o pokusech, které ukázaly, že nové ošetření bramborové sadby společností – fludioxonil – může poskytovat účinnější ochranu s jedním ošetřením proti širokému spektru chorob pokožky způsobeným houbami pocházejícími z půdy včetně vložkovitosti hlíz bramboru (původce *Rhizoctonia solani*), koletotrichového vadnutí bramboru (původce

Colletotrichum coccodes) a stříbitosti slupky bramboru (původce *Helminthosporium solani*).

Kromě toho pokusy realizované Scottish Agricultural College a dalšími identifikovaly prospěšné působení na strupovitost.

Infekce způsobovaná půdním mikroorganismem *Streptomyces scabies* způsobuje charakteristické korkovité strupy na povrchu pokožky, které značně snižují hodnotu a tržní výnos plodin. V extrémních případech může být pokryt veškerý povrch hlíz. Jedna z nejvíce pěstovaných předbalovaných odrůd ve Velké Británii Maris Piper se ukázala jako obzvláště citlivá.

Toto ošetření sadby je předloženo úřadu Chemicals Regulation Directorate pro schválení.

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 6.5. 2010

1 EUR – 26,020 Kč 1 HRK – 3,587 Kč 100 HUF – 9,312 Kč 1 PLN – 6,359 Kč 1 GBP – 30,861 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF